

Posudek na diplomovou práci Bc. Jana Hasila, Česko-bavorské kulturní kontakty v raném středověku, Praha 2010, 209 stran.

Jan Hasil si pro svou diplomovou práci Česko-bavorské kulturní kontakty v raném středověku zvolil zajímavé, ale náročné téma z období, které je minimálně zachyceno písemnými prameny, navíc prameny, o jejichž informovanosti a spolehlivosti lze často oprávněně pochybovat, zato je dlouhodobě předmětem studia nejen českých a německých badatelů. Díky svému odbornému zaměření, v němž kombinuje studium orientované na písemné prameny s oborem archeologie, se mohl opřít také – nebo spíše především – o prameny archeologické. Jan Hasil se rozhodl představit ve své práci alternativu k tradovanému statickému obrazu omezenému na příslušníky elitních společenských skupin, k čemuž hodlal využít jednak dosud málo zohledněných hmotných pramenů, jednak „formulace takových otázek, které by směřovaly k poznání česko-bavorských kontaktů v rovině kulturní výměny v nejširším slova smyslu“ (s. 46).

Svou práci diplomant rozčlenil do šesti kapitol. V úvodní kapitole se musel především vyrovnat s rozdíly v používané terminologii a periodizaci staršího středověku v německé historiografii a v české archeologii. Rovněž formuloval teoretická východiska své práce (především v otázkách etnické interpretace dějin střední Evropy v raném středověku), shrnul dosavadní názory na sledovanou problematiku a upozornil na hlavní prameny a situace, v nichž lze problematiku česko-bavorských styků studovat. Konečně zde formuloval otázky, na které se hodlal ve své práci zaměřit.

Ve druhé kapitole věnované Slovanům v severovýchodním Bavorsku podal přehled bádání o problematice a vymezil území, které je předmětem jeho zájmu, když na vymezení území osídleného Slovy jihu západně od českých hranic musel rezignovat, a nastínil vývoj slovanského osídlení v tomto prostoru a problémy spojené s jeho studiem.

Třetí kapitola je věnována pohřebnímu ritu a hrobové výbavě, především nejrozšířenějšímu artefaktu, záušnicím s esovitou kličkou a jejich chronologii. Jejich přesnější datování mu umožnilo vysvětlit mimo jiné domnělé anomálie v severobavorském prostředí.

Ve čtvrté kapitole sleduje autor opět na příkladu dvou mikroregionů vázaných na dálkové stezky, Chebska a Flednitz na jedné a Domažlicka a chamské marky na druhé straně, konkrétní poměry na česko-bavorské hranici. Hlavním pramenem pro toto studium jsou při nedostatku a jednostrannosti písemných zpráv pochopitelně archeologické nálezy. Přesvědčivě doložil odlišné postavení obou sídelních komor, z nichž oblast Domažlicka a Further Senke byla tradičně hraničním regionem, zatímco Chebsko a Flednitz byly součástí širšího kontaktního regionu (s. 123).

Pátá kapitola je věnována vévodům Thakulfovi a především Ernestovi a jeho úloze ve vztazích Čech a franské říše, resp. Bavorska, v 9. století. Přehodnocením pramenných informací a zařazením do souvislostí vyplývajících z výsledků diplomové práce se J. Hasilovi také podařilo nově interpretovat Ernestovy osudy.

Šestá kapitola obsahuje závěrečné shrnutí. Hlavním přínosem práce je zjištění, že se na česko-bavorských kulturních kontaktech v raném středověku nepodílely pouze elity, ale široké vrstvy obyvatelstva obou regionů, které nebyly od sebe striktně odděleny (s. 143), i když bude ještě nutno tyto výsledky opřít o studium dalších pramenů (především numismatických a toponomastických), jak autor správně konstatuje v závěru své práce.

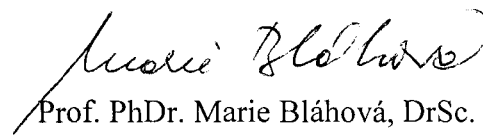
Práci doplňuje glosář vybraných lokalit s podrobnými údaji, resumé a seznam pramenů a literatury.

Přesto, že jde o náročné interdisciplinární studium, zvládl diplomant zvolené téma na velmi dobré úrovni, prokázal dobrou znalost pramenů a schopnost s nimi kriticky pracovat, i široké znalosti odborné literatury, kterou hodnotí s potřebným nadhledem (srv. například argumenty podložená polemika s některými názory Dušana Třeštíka – s 137nn.). Spojení metod kritické práce s písemnými prameny a s prameny archeologickými mu umožnilo částečně korigovat a doplnit dosavadní poznatky sledované problematiky, případně nově interpretovat některé tradované představy..

K práci lze vyslovit jen drobné technické připomínky jako upozornit na občasné (vzácné) písařské chyby (např. s. 14, 43, 64; Agilofingerové tamtéž „vznikli“ jistě nedopatřením). Pokud jde o odkazy na Velké dějiny, bylo by vhodné uvádět konkrétního autora – většinou asi N. Profantová (autorství jednotlivých kapitol je uvedeno v tiráži).

Zvýše uvedeného vyplývá, že diplomovou práci Jana Hasila považuji za kvalitní práci, která svou odbornou i formální úrovní přesahuje nároky kladené běžně na diplomové práce. Práce lze ji tedy odpovědně doporučit k obhajobě. Práci navrhuji hodnotit stupněm „výborně“.

V Praze, 22. srpna 2010.

Prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc.